

АТОМНИК АУКРАЇНИ

№2 (1151) 25 січня 2024 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ, АТОМПРОФСПІЛКО!

Дорогі колеги!

Вітаю з 32-ю річницею створення Атомпрофспілки. Пройдений шлях був насичений важливими подіями становлення української держави та роботи профспілки. Ця достойна дата є свідченням нашого міцного об'єднання, відданої праці задля досягнення гідних умов для наших працівників.

Кожна галузь людської діяльності має свою специфіку та особливості. Проте є одна спільна і дуже важлива риса, без якої неможлива успішна діяльність будь-якої сфери — це захист соціальних прав кожного працівника, який ретельно здійснюють профспілки. Атомпрофспілка демонструє принципальність та наполегливість, своїми реальними діями сприяє підвищенню ролі та авторитету профспілок у суспільстві. Наша спільна щоденна робота завжди знаходить розуміння та підтримку як серед стар-

ших працівників, так і серед молодих людей. Тож бажаю подальших успіхів у цій славній діяльності та виконання поставлених завдань. Нехай у роботі завжди буде ясність і підтвердження пріоритету порядку та права.

Зичу здоров'я, енергії, мудрості та вдосконалення в професії, що примножить ваші трудові здобутки. Разом ми продовжимо боротьбу за кращі умови праці, за збереження наших прав і за підвищення якості життя всіх працівників. Хай солідарність стане основою наших подальших успіхів.

Миру, сімейного щастя, добробуту та реалізації найзаповітніших мрій. Нехай кожен наступний день буде наповнений добротою та теплом, повагою та розумінням ближніх. І хай якнайшвидше відбудеться наша Перемога у нашій рідній Україні.

З повагою,

Голова Атомпрофспілки

Валерій МАТОВ

ЗБЕРЕГТИ СТРАТЕГІЧНЕ ПІДПРИЄМСТВО

Олександр Зовва: «Тримаємо свій фронт, щоб воїнам було куди повернутися»

Трудовий колектив стратегічного для України державного підприємства «СхідЗК», разом із Атомпрофспілкою, бореться за своє виживання вже не перший рік. Яким був минулий рік для найперспективнішої шахти комбінату «Новокосятинівської» і які надії на рік прийдешній — у розмові з головою профкому шахти Олександром ЗОВВОЮ.

Хороші перспективи та погане виконання зобов'язань

На Новокосятинівському родовищі в Україні покладалася велика надія, планувалося, що його розвиток компенсує не тільки ресурси шахт, що мають бути виведені з виробництва, а й забезпечить роботою вільних з них працівників. І що ДП «СхідЗК» таки буде одним із флагманів української економіки, бо виробляє урановий оксидний концентрат, від якого залежить стабільна робота вітчизняних АЕС і така необхідна енергонезалежності України. Проте в останні роки комбінат схожий не на флагманський корабель, а на потопуючий «Титанік».

2018 рік, коли комбінату було встановлено неприйнятну ціну на урановий оксидний концентрат, що не покривала собівартість виготовленої ним продукції, став останнім роком з прибутком. У наступні роки через брак коштів накопичувалися виробничі проблеми і зарплатні заборгованості. Підприємство зупинилося на короткочасній й довготривалій простій, балансує на межі повної зупинки виробництва. 2023 року гірничий

комбінат знову п'ять місяців не працював.

— Після минулорічного простою ми «зі скрипом» запустили виробництво, бо

200 вакансій. У цілому з 4000 працівників «СхідЗК» кожен п'ятий у лавах ЗСУ. Але головна проблема, і вона перейде з 2023 року у 2024-й, — це заборгованість у зарплатній платі. На сьогодні вона становить майже півроку.

Була домовленість, що виплачуватиметься поточна заробітна плата й одночасно погашення заборго-

врованості, бо підприємство отримує фінансування за відвантажену замовнику продукцію.

Міжнародна угода є — потрібні відповідні умови роботи

Минулий рік відзначився для «СхідЗК» приємною новиною: канадські інвестори з CAMECO готові вкладатися в ГМЗ (гідрометалургій-

зупинити його легко, а відновити — складно, — каже Олександр Зовва. — Усе навантаження з планового виробництва руди для трьох шахт комбінату лягло на плечі нашої шахти. На Смолінській видобуток руди припинився, на Інгульській значно знизився. А у нас «кадровий голод»: 200 працівників шахти мобілізовані, утворилося

ваності. Але через бухгалтерські складнощі, пов'язані з податками, так не виходить, тому люди працюють у січні, а заробітну плату отримують ще за червень. І так ми йдемо, заборгованість зарплату «не доганяє». Понад те, невиконання планової виробничої програми створює ризик збільшення цієї за-

ваності. Але через бухгалтерські складнощі, пов'язані з податками, так не виходить, тому люди працюють у січні, а заробітну плату отримують ще за червень. І так ми йдемо, заборгованість зарплату «не доганяє». Понад те, невиконання планової виробничої програми створює ризик збільшення цієї за-

ваності. Але через бухгалтерські складнощі, пов'язані з податками, так не виходить, тому люди працюють у січні, а заробітну плату отримують ще за червень. І так ми йдемо, заборгованість зарплату «не доганяє». Понад те, невиконання планової виробничої програми створює ризик збільшення цієї за-

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

На Хмельницькій АЕС створюють безпечні умови для роботи осіб з інвалідністю

З урахуванням рекомендацій медиків у службі інформаційних технологій (СІТ) ХАЕС облаштували робоче місце відповідно до потреб працівниці підрозділу.

Згідно із Законом України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» підприємства зобов'язані створювати для осіб з інвалідністю умови праці з урахуванням індивідуальних програм реабілітації та забезпечувати інші соціально-економічні гарантії, передбачені чинним законодавством.

Особливість робочого місця працівниці СІТ Наталії Вельдіної — спеціалізований стіл із можливістю змінити висоту робочої поверхні, що дозволяє працювати стоячи або сидячи, таким чином зменшується навантаження на хребет. Стіл має великий діапазон зміни висоти для регулювання

відповідно до зросту працівника та його потреб.

Наталія працює за цим робочим столом декілька місяців і вже може поділитися враженнями: «Дуже зручний для роботи, я по кілька днів працюю стоячи. Вдячна за облаштування такого робочого місця. Спеціалізоване робоче місце впливає на самопочуття, зменшує біль у спині, особливо при загостренні наслідків травми. Раніше програмістці доводилося постійно працювати сидячи, тепер вона продовжує виконувати роботу, маючи змогу вирівняти положення тіла».

Наталія Вельдіна рекомендує використовувати так адаптивні мебелі для кожного, хто працює за комп'ютером та проводить більшу частину робочого часу сидячи, щоб уникнути «захворювань офісного працівника».

АТОМПРОФСПІЛКА-2023: ВИКЛИКИ ТА ЗДОБУТКИ

У «Атомника України» є добра традиція: у день народження Атомпрофспілки підсумовувати зроблене за рік. Від початку повномасштабного вторгнення найактуальнішою темою стала допомога атомпрофспілковців фронту та найбільш постраждалим регіонам України. Крім того, часопис продовжує висвітлювати важливі планові профспілкові заходи, спрямовані на захист прав співробітників, а також спортивні та культурні події, що нині наповнені благочинністю, спрямованою на допомогу ЗСУ.

1 січня набув чинності перехід услід за «Енергоатомом» чотирьох європейських компаній з московського до Паризького центру ВАО АЕС (чеська компанія CEZ, словенська Slovenske Elektrarne, фінська Fortum та угорська MVM Paks Nuclear Power Plant Ltd).

3 січня транспортному цеху ВП ХАЕС — 40! Перевезення персоналу, доставка вантажів, обслуговування транспортних засобів — усе це забезпечують працівники підрозділу. Починаючи з 2014 року вони допомагають ЗСУ, а до 40-річчя цеху колектив зробив подарунок Збройним Силам — купив автомобіль для виконання бойових завдань на передовій.

9 січня відбувся перший у 2023 році обмін військовополоненими. Визволено 50 українських захисників. 11 військовополонених з ЧАЕС повернулися додому.

12 січня нарада у Голови Атомпрофспілки. Питання реорганізації ЧООП, зібраніся представники ППО, зокрема, ДСП «Центральне підприємство з поводження з радіоактивними відходами», ДСП «Екоцентр», ДСП «Північна Пуща», Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника та ДАЗВ.

13 січня на Південноукраїнській АЕС відбулося засідання комісії з розподілу допомоги для ЗСУ, яку очолюють її співголови генеральний директор ВП ПАЕС Ігор Полович і голова профкому підприємства Сергій Снітков.

13 січня працівники тимчасово окупованої Запорізької АЕС — переможці премії «Людина року з контролю над озброєннями». Асоціація контролю над озброєннями визначила переможців з 8 грудня 2022 року до 12 січня 2023-го. Участь у голосуванні взяло понад 3500 респондентів майже з 80 країн світу.

15 січня у басейні ПАЕС «Енергетик» відбувся Відкритий чемпіонат Рівненської області з плавання серед вихованців дитячих спортивних шкіл «Енергодар — це Україна».

16 січня команда Міжнародного агентства за атомної енергії на чолі з генеральним директором Рафаелем Маріано Гроссі прибула на майданчик Південноукраїнської АЕС.

18 січня розпочала роботу на ПАЕС. Команда International Atomic Energy Agency (IAEA) прибула на майданчик станції у складі експертів з 13 країн світу (на знімку вгорі).

19 січня гідрометалургійному заводу СхідЗК виповнюється 64 роки.

23 січня відтепер на всіх українських атомних станціях працюють постійні місії МАГАТЕ.

31 січня ПАРЄ за терміновою процедурою провела дебати та ухвалила важливу для України резолюцію про права людини під час агресії РФ (на знімку знизу).

6 лютого Верховна Рада України ухвалила у другому читанні проект закону про акціонерне товариство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом». За відповідне рішення проголосували 259 народних обранців.

6 лютого після вимушеної перерви продовжено проведення 33-ї спартакіади Південноукраїнської об'єднаної організації профспілок із 17-ти видів спорту.

Протягом лютого Україна отримала гуманітарну допомогу від Японії у вигляді 259 генераторів та комплектуючих. (Продовження на 2-й стор.)

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Надання щорічної відпустки повної тривалості: чи може роботодавець не застосовувати обмеження

Працівник має право на щорічну основну відпустку тривалістю 30 календарних днів. Чи може роботодавець не застосовувати обмеження, передбачене для воєнного стану, й надати щорічну відпустку повної тривалості? Відповідь Держпраці така: надання працівнику щорічної чергової відпустки понад 24 календарних днів є його правом, а не обов'язком.

Пояснюємо. У ч. 1 ст. 12 Закону України від 15.03.2022 №2136-IX «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» з урахуванням змін, внесених Законом України від 22.11.2023 №3494-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання та використання відпусток, а також інших питань» (далі — Закон №3494), визначено: «У період дії воєнного стану надання працівнику щорічної основної відпустки за рішенням роботодавця може бути обмежено тривалістю 24 календарні дні за поточний робочий рік. Якщо тривалість щорічної основної відпустки працівника становить понад 24 календарні дні, надання не використаних у період дії воєнного стану днів такої відпустки переноситься на період після припинення або скасування воєнного стану. За рішенням роботодавця не використані дні такої відпустки можуть надаватися без збереження заробітної плати».

При застосуванні обмеження у тривалості щорічної основної відпустки слід враховувати:

- обмеження стосується виключно щорічної основної відпустки;
- обмеження може бути застосоване стосовно щорічної основної відпустки за поточний робочий рік. До щорічних основних відпусток за попередні робочі роки застосовувати обмеження недопустимо;
- застосовувати або ні обмеження — рішення приймає роботодавець;
- не використані у період дії воєнного стану дні щорічної основної відпустки переносяться на період після припинення або скасування воєнного стану;
- не використані дні щорічної основної відпустки у частині понад 24 к. дн. можуть надаватися без збереження зарплати за рішенням роботодавця.

Слід підкреслити, що у роботодавця є право вибору: застосовувати обмеження або ні. Відповідно, якщо роботодавець не застосовує обмеження, то щорічна основна відпустка працівникам надається повної тривалості.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

ЄС має припинити підтримку програм MADE in Myanmar і EBA

Через майже три роки перебування при владі у М'янми військових Глобальний союз IndustriALL і IndustriALL-Європа знову закликають Європейський союз (ЄС) відмовитися від підтримки програми «Багатосторонній альянс за гідну зайнятість у швейній промисловості М'янми» (MADE in Myanmar) та угоди про безмитну торгівлю в рамках ініціативи ЄС «Усе, крім зброї» (EBA). Присутність європейських брендів у М'янми забезпечує життєво важливу іноземну валюту, яка підтримує військовий режим, оскільки її використовують для закупівлі зброї, військового спорядження й пального.

ЄС заявив, що цілком підтримує роботу Комісії МОР з розслідування порушень права на свободу об'єднання у М'янми. Він закликав Державну адміністративну раду (SAC) військової хунти прийняти повною мірою співпрацювати з комісією і забезпечити, щоб організації працівників і роботодавців могли здійснювати свої права в умовах свободи й безпеки, без насильства, довільних арештів і затримок. Але у випадку з програмами MADE і EBA ЄС чинить навпаки.

Опублікована минулого року доповідь МОР виявила масштабні порушення конвенцій про свободу об'єднання й примусову працю та закликала владу М'янми припинити насильство й репресії стосовно профспілкових активістів. У доповіді також йдеться про те, що SAC не забезпечив працівникам можливість здійснювати свої права в умовах свободи й безпеки. У доповіді докладно описані випадки застосування насильства стосовно профспілкових активістів, видачі ордерів на арешт і анулювання паспортів, примусової праці, використання «живих щитів», примусового заклику в армію, а також запровадження воєнного стану.

У листі, спрямованому до Європейської комісії, Глобальний союз IndustriALL і IndustriALL-Європа чітко заявляють, що в таких умовах програма MADE in Myanmar ніяк не може досягти заявленої мети щодо поліпшення умов праці та прав

працівників. Без свободи об'єднання і висловлювання думок неможливо забезпечити дотримання принципу належної обачності у сфері прав людини, якої вимагає ЄС.

Генеральний секретар IndustriALL Атле Хойе сказав:

«Подальша підтримка цих програм забезпечує військовим життєво важливий рентабельний круг, дозволяючи їм зберігати владу. Що швидше буде припинено підтримку, то швидше режим буде замінено легітимним органом — Урядом національної єдності (УНЕ)».

Обидві організації закликають ЄС переплести свою політику.

Джудіт Кіртон-Дарлінг, виконавча обов'язків генерального секретаря IndustriALL-Європа, зазначила:

«MADE in Myanmar і EBA повинні бути зупинені! Ми закликаємо ЄС працювати над виконанням рекомендацій МОР у демократичній М'янми, як це передбачено тристоронньою структурою».

Такого висновку доходить дедалі більше європейських брендів, беручи на себе зобов'язання з відповідального відходу з М'янми. У серпні минулого року H&M, другий за величиною ритейлер у світі, оголосив про рішення поступово припинити поставки з М'янми, оскільки почастішали повідомлення про порушення трудового законодавства на швейних фабриках цієї країни. Останній випадок — оголошення про свій відхід із країни німецької роздрібною мережі Lidl.

АТОМПРОФСПІЛКА-2023: ВИКЛИКИ ТА ЗДОБУТКИ

(Продовження. Початок на 1-й стор.)

9 лютого відбулася онлайн-нарада керівництва Глобального союзу IndustriALL та Європейської профспілки IndustriALL з представниками 12 членських організацій в Україні (членськими організаціями Європейської профспілки IndustriALL Атомпрофспілка та інші всеукраїнські галузеві профспілки стали у листопаді 2022 року).

14 лютого нова загроза для ЗАЕС. Зниження рівня води в Каховському водосховищі, спричинене діями окупантів.

18 лютого під час чергової масованої ракетної атаки рф на ПАЕС о 8:25 та 8:27 зафіксовані прольоти двох ворожих крилатих ракет. Загроза поцілила в реактор з можливими наслідками — ядерною катастрофою — знову була високою.

19 лютого відбувся візит знімальної групи з Італії (Radio Capital, Cnn Creed Media) до Чорнобильської зони відчуження. Представники ДСП ЦППРВ зустрічали журналістів на об'єктах підприємства.

20 лютого напередодні роковин повномасштабного вторгнення рф в Україну Європейський парламент ухвалив резолюцію, в якій закликає держави-члени ЄС заборонити розсамото здійснювати поточні інвестиції в критичну інфраструктуру в ЄС.

21 лютого благодійне змагання на Кубок «Клубу рибалок-аматорів ВП ХАЕС».

22 лютого розпочато ювілейну спартакіаду ПАЕС.

24 лютого Верховна Рада України остаточно ухвалила Закон «Про особливості утворення акціонерного товариства НАЕК «Енергоатом»».

25 лютого відбулася звітна конференція первинної профспілкової організації ДСП ЧАЕС. Взяли участь 55 делегатів із 67 обраних. А також Голова Атомпрофспілки Валерій Матов та працівники апарату ЦК профспілки.

27 лютого Головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний нагородив колектив ХАЕС. Почесний знак «За сприяння війську» отримав генеральний директор ВП ХАЕС Андрій Козюра. Від початку повномасштабного вторгнення персонал ХАЕС перебував на спецрахунок ЗСУ понад 138 млн грн власних коштів.

28 лютого нетішинські волейболісти — срібні призери Другої ліги Чемпіонату України! Дві перемоги у третьому турі чемпіонату.

28 лютого за підтримки Міжнародної організації праці відбувся семінар для представників членських організацій Федерації профспілок України «Комунікація з профактивом в умовах воєнного стану, інформаційні технології та канали комунікації». Це вже третя сесія у рамках проекту МОР «По-

силення стійкості профспілок в Україні».

4 березня вийшов фільм «Ядерний шантаж» — до річниці окупації Запорізької АЕС. Відважні українські атомники, попри шалений тиск та постійний ризик тортур і катувань, продовжують працювати.

6 березня планово-економічному управлінню ПАЕС — 45 років! Служба охорони праці ПАЕС також відзначає свій 45-річний ювілей.

28 березня Славутин на Молодіжному STEAM-конкурсі BIEA-2023 у Лондоні як місто-номінант конкурсу — Конференції сторін Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, яка щороку об'єднує 198 членів конвенції для координації спільних заходів щодо протидії зміні клімату.

28 березня співробітники Дирекції «Енергоатома» та столичних ВП долучилися до кампанії Міністерства охорони здоров'я «Твоя кров може воювати. Стань донором», та здали кров для захисників і цивільних громадян, які постраждали внаслідок повномасштабного вторгнення рф.

31 березня «Енергоатом» готується до запуску повітряної лінії, яка через Польщу з'єднає українську та європейську енергосистеми.

31 березня благодійний захід на підтримку ЗСУ «Half marathon ENERGY» у м. Нетішин. У заході взяло участь понад 100 учасників з різних куточків України. Спортсмени показали гарні результати та жагу до перемоги!

3-4 квітня зібрання округу ЄФПГО Північно-Східної Європи у Варшаві. Голова Атомпрофспілки, член Виконкому EPSU Валерій Матов взяв участь у роботі Північно-Східного округу EPSU. У своїй доповіді по Україні він детально розповів, у яких умовах працюють енергетики, комунальники під час бойових дій та під час відновлення енергетичної та іншої критичної інфраструктури, а також про ситуацію на ЗАЕС.

10 квітня обрано голову організації молоді ППО ЧАЕС. Нею стала Вікторія Старинщак, її кандидатура була підтримана більшістю.

10 квітня Олег Жох, який нині працює на Хмельницькій АЕС, став чемпіоном України з армреслінгу. Нетішинець Іван Сівак виборов два «золота» на міжнародних змаганнях зі спортивних танців на візках.

лася лекція «Навіщо тобі профспілка, навіщо ти профспілці» юриста Атомпрофспілки Ігоря Чулюка.

29 квітня відбулися урочисті збори з нагоди 30-річчя Громадської організації «Українське ядерне товариство». За вагомий внесок у зміцнення та розвиток ядерної галузі, розбудову УКРЯТ діяльність найактивніших членів товариства відзначили грамотами.

2 травня «Організаційна робота Атомпрофспілки» — під такою назвою відбулася чергова лекція дистанційного навчання профспілкових активістів. Провели її завідувач відділу організаційної роботи ЦК Атомпрофспілки Сергій Голота та заступниця завідувача відділу Олена Колеснікова.

6 травня один із найбільших підрозділів Хмель-

11-12 квітня у місті Ланьцуті (Польща) сталася знакова подія для українських галузевих профспілок. 13 з них, з Атомпрофспілкою включно, приєдналися до Східної регіональної організації Європейської профспілки IndustriALL.

18-19 квітня у Брюсселі відбулося 70-те засідання Виконкому Європейської федерації профспілок громадського обслуговування (EPSU). Велика увага приділяється війні в Україні та протидії російській агресії.

21 квітня президент ДП НАЕК «Енергоатом» Петро Котінін і президент та виконавчий директор американської компанії Holtec International доктор Кріс Сінгх уклали угоду про співробітництво у розгортанні малих модульних реакторів (ММР).

24 квітня у Комітеті Верховної Ради з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів відбулося засідання круглого столу на тему: «Формування та реалізація державної політики у галузі соціального захисту осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи». У засіданні взяв участь та виступив голова профспілкового комітету Чорнобильської АЕС Богдан Сердюк.

25 квітня розпочалося дистанційне навчання «Профспілкова абетка» для профспілкових активістів у рамках освітнього проекту «Колегіум Атомпрофспілки».

27 квітня у рамках онлайн-навчання «Профспілкова освіта» проекту «Колегіум Атомпрофспілки» відбу-

нився АЕС — цех теплової автоматики та вимірювань — відзначає своє 40-річчя з дня утворення.

8 травня заступник Голови Атомпрофспілки Павло Прудніков та консультантка з міжнародної роботи Українського електропрофспілки Анастасія Пруднікова були запрошені на семінар «Як функціонує Європа». Під час цієї зустрічі вони мали змогу розповісти про діяльність профспілок у воєнний час.

9 травня у рамках освітнього проекту «Колегіум Атомпрофспілки» відбулося нагородження учасників творчого проекту «Енергодар — це Україна».

12 травня у конференц-залі ВП «Атомремонтсервіс» відбулося нагородження учасників творчого проекту «Енергодар — це Україна». Реалізували творчий проект адміністрація ДП НАЕК «Енергоатом» та первинна профспілкова організація Компанії. Захід проведено задля підтримки відважного персоналу Запорізької атомної електростанції.

14 травня «Золото» Кубка світу в українській команді фехтувальниць. Нетішинка Аліна Комащук, вихованка КДЮСШ ППО ХАЕС, — переможниця Кубка світу у складі збірної України з фехтування на шаблях серед жінок, який відбувся 14 травня у Батумі (Грузія). На найвищу сходинку п'єдесталу на Кубку світу зішли Ольга Харлан, Аліна Комащук, Юлія Бакастова, Олена Кравацька.

(Продовження у наступному номері)

ЗБЕРЕГТИ СТРАТЕГІЧНЕ ПІДПРИЄМСТВО

Олександр Зовва: «Тримаємо свій фронт, щоб воїнам було куди повернутися»

Довідково. Новокостянтинівська шахта розташована в Кіровоградській області. Родовище урану було відкрито в 1975 році. За запасами воно найпотужніше у Європі та входить до 10 найбільших родовищ світу. Розвідувальні роботи розпочалися одразу після відкриття і завершени наприкінці 1995-го. 2006 року рудник було відокремлено від ДП «СхідГЗК» й утворено ДП «Дирекція підприємства, що будується на базі Новокостянтинівського родовища уранових руд», зі сподіваннями, що так шахта буде швидше розбудовуватися. У вересні 2010 року її повернуто до складу ДП «СхідГЗК» як структурний підрозділ. У липні 2011-го на ній розпочато дослідно-промисловий видобуток уранової руди. До речі, в області є ще 10 розвіданих родовищ, готових до розробки.

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

— Це договір НАЕК, ми не є підрозділом Компанії, хоча дуже хотіли б ним бути, — коментує Олександр Зовва. — Ми працюємо для цього єдиного нашого замовника, але у винятково складних умовах. Гарна картинка економіки нашого підприємства важко складається, бо багатьох пазлів не вистачає.

Смолінську шахту зупинено, Інгульська займається тим, що передбачує нашу руду, бо має можливість відправити продукцію залізницею. Ми возимо свою руду на Інгульську шахту, а вже та відправляє її на ГМЗ у Жовті Води. Частина працівників перейшла до нас зі Смолінської та Інгульської шахт, закриваючи частково наші кадрові потреби. Але як відряджені. Окрім заробітної плати, їм доплачується ще майже 3000 за відрядження. Звичайно, цим не задоволені наші працівники. Бо наче й незначна сума, але має значення. У середньому заробітна плата по шахті становить тришки більше 18000 гривень. У нас рівень заробітної плати не переглядався з 2018 року!

Чому працюють як відряджені? Бо Новокостянтинівська шахта ще будується. Верхневий комплекс, адміністративно-побутові приміщення не розраховані на велику кількість працівників. Вони вже перевантажені. Проблема також — дістатися на роботу і з роботи: треба витратити у середньому дві години. Місце проживання наших працівників має широкую географію: селище Смоліне, міста Кропивницький, Мала Виска, Жовті Води, Кривий ріг та ін. Наша шахта не має

власного житла для працівників і розбудованої інфраструктури. А будувати житло у нас немає можливості. Навіть на свій відомчий дев'ятиповерховий гуртожиток у Малій Висці, що конче потребує реконструкції, бракує капіталовкладень.

Перше досягнення для працівників

— Є й гарна новина, — продовжує Олександр Олександрович. — Ми відновили лікувально-профілактичне харчування наших працівників. З першого січня 2024 року працює ідальня у три зміни, як і шахта. Чому для нас це питання таке важливе? Бо ми знаходимося у віддаленні від населених пунктів. Людям, які практично 12 годин перебувають поза домівкою, просто поїсти не було де, не кажучи про якісне харчування. На щастя, немає проблем з постачанням продуктів. На лікувально-профілактичне харчування видаються талони, залежно від умов праці. Раніше доплачували кошти. Це вимога законодавства — лікувально-профілактичне харчування як компенсація за роботу в особливо шкідливих умовах. Доплата до заробітку наче й добре. Але ці гроші, в умовах нашого безгрошів'я, спрямовувалися на інші цілі, адже в кожного з працівників сім'ї.

Трудовий колектив — це сила

На Новокостянтинівській шахті усього 760 працівників з урахуванням 200 мобілізованих.

Підводимо підсумки 2023 року: Первинна профспілкова організація ДП «СхідГЗК»

Про те, яким був минулий рік для профспілки підприємства, про те, що вдалося зробити і над чим ще потрібно працювати — розповідає голова ППО підприємства Віталій СКУБА.

ВІЙНА ВНЕСЛА КОРЕКТИВИ

— Основне питання, яке було спрямовано робота Первинної профспілкової організації ДП «СхідГЗК» у 2023 році, — це виробнича діяльність підприємства. Тому найбільшим досягненням 2023 року, як для профспілки, так і адміністрації підприємства, є те, що колектив вижив. На жаль, ми не працювали на повну потужність, і на це є низка об'єктивних та суб'єктивних причин, через які комбінат не міг працювати так, як хотілося б.

Свої корективи в його роботу внесла війна — до Збройних Сил України було мобілізовано багато працівників, у тому числі й трьох профспілкових лідерів: Михайла Мельника (Інгульська шахта), Володимира Міронова (Смолінська шахта) та Олега Гунька (ГМЗ).

Складно у такий буремний час працювати за чітким планом,

протягом року постійно виникало чимало виробничих питань, які треба було вирішувати терміново.

ПЕРШІ ЗРУШЕННЯ

Що вдалося зробити. По-перше, трохи розворушити наших державних мужів. На адресу Президента України, глави Уряду, секретаря Ради національної безпеки та оборони України, очільника Міненерго, навіть до СБУ, було адресовано близько 30 звернень. Листи надсилали й Кіровоградській та Дніпропетровській ОВА, міському голові Жовтис Вод Д.Ханісу. Відчутною була допомога з боку Кіровоградської ОВА, Атомпрофспілки, які допомагали звертатися до комітетів Верховної Ради України.

Мета всіх звернень одна — привернути увагу до ситуації, в якій опинилося унікальне стратегічне українське підприємство, яке представляє собою цілу урановидобувну галузь. У результаті нас почули. Ситуація на комбінаті стала темою для обговорення у високих кабінетах. Утім, державної фінансової допомоги поки що немає, і нам дали зрозуміти: під час війни на неї не варто сподіватися. Але законодавча та виконавча влада можуть підтримати нас на рівні прийняття важливих для підприємства рішень.

Наприклад, приєднання ДП «СхідГЗК» до НАЕК «Енергоатом». Держава й у 2023 році, на жаль, не втрутилася у цей процес, хоча, на мою думку, це й було під силу. У складі «Енергоатому» робота комбінату була б більш ефективною. Ціна на елект-

роенергію була б іншою, що позитивно позначилося б на собівартості УОК. Крім того, вже рік підприємство чекає на прийняття законопроекту №7447 «Про відновлення платоспроможності державних підприємств, що забезпечують потреби атомних електростанцій України шляхом видобутку уранових руд і виробництва концентрату природного урану», який зупинить блокування рахунків підприємства.

ПРОФСПІЛКОВА ДОПОМОГА Є, АЛЕ ЗАМАЛО

Протягом року ми допомагали мобілізованим працівникам, пораненим воїнам, сім'ям загиблих тими коштами, що були у профспілки — це внески членів Атомпрофспілки. Сьогодні ми можемо розраховувати лише на них. Адміністрація підприємства поки що не перераховує навіть ті 1,5% коштів на спортивну та культурно-масову роботу. Тому оздоровлення дітей минулого року ми не організували. Вважаю, під час війни придбання путівок не на часі. Тим паче запропонованої фінансової підтримки Атомпрофспілки не вистачало для оздоровлення всіх дітей. Дуже хотіли спрямувати ці кошти на ремонт та відкриття на літній сезон баз відпочинку комбінату: Новокостянтинівської та Інгульської шахт і ГМЗ. Але через відсутність там укриттів Кіровоградська ОВА не дала дозволу на роботу.

Торік кошти Атомпрофспілки (100 тис. грн) були спрямовані на лікування членів профспілки та ветеранів комбінату. Вирішено також і питання із заборгованістю СООП перед комбінатом шляхом взаємозаліку.

За підтримки адміністрації підприємства цьогогоріч нам вда-

лося придбати подарунки для дітей усіх працівників, мобілізованим, а також усім членам Атомпрофспілки.

ВІДКРИТІ ПИТАННЯ

Що не вдалося зробити. Серед невирішених питань залишилося відновлення роботи ветеранської організації Інгульської шахти. Після того як пішли із життя голова ради ветеранів та його заступник, робота організації призупинилася. Плануємо її поновити.

Потребує подальшого вирішення і питання зупинення видобувних робіт на Смолінській шахті. Вважаю, вона це може працювати.

Сподіваюся, що 2024 рік буде продуктивнішим.

Продовжимо співпрацю з адміністрацією підприємства у питанні погашення заборгованості у заробітній платі та її підвищення відповідно до підвищення мінімальної зарплати.

Дасть Бог, закінчиться війна, будемо працювати над відновленням роботи наших баз відпочинку для оздоровлення працівників підприємства. Хотілося б, аби ДП «СхідГЗК» відновило перерахунок коштів на спортивну та культурно-масову роботу.

Плануємо продовжити втілення в життя ініціативи профкому щодо відновлення лікувально-профілактичного харчування на ГМЗ та СКЦ. На НК це відбулося. Спількувався із завідувачкою ідальні Новокостянтинівської шахти. Вона каже, що люди задоволені відновленням ЛПХ. Проаналізуємо результати роботи у січні, сподіваюся на позитивне рішення щодо її продовження.

Планів чимало, впевнений, що подужаємо! Слава Україні!

Яким був 2023 рік для шахт підприємства

Про підсумки роботи минулого року та цілі на майбутнє, які ставить перед собою колектив Новокостянтинівської шахти, розповідає в.о. директора Ярослав ХОЛОДЕНКО.

2023 рік для підрозділу був одним із найтяжчих за весь час. Основним проблемним питанням є дефіцит кадрів через мобілізацію працівників до лав ЗСУ. Але завдяки злагодженій роботі працівників підприємства вдалося:

— увести в експлуатацію та здійснити пусконаладжувальні роботи по стволу «Головний»;

— провести заміну бункера по стволу В-1;

— відновити та увести в роботу ВДМ ЛН-307;

— збільшити виробничі показники шахти порівняно з 2022 роком (коли був тривалий простій) з видобутку руди, прохідницьких робіт, бурових та закладальних робіт.

Вдячний колективу за неоціненний вклад кожного в спільну роботу, старання та витримку, за конструктивну критику і розуміння ситуації.

Плани на 2024 рік — це розвиток виробництва, збільшення видобутку уранової руди, а саме:

— розкриття, розвідка та підготовка запасів покладів 1-41, 1-35, у поверсі -180/-360 м. Передбачається проходка похилих з'їздів «Західний» та «Центральний» у поверсі -300/-360 м;

— підготовка запасів I-III рудних зон у поверхах -300/-240/180 м, -300/-360 м для забезпечення шахти підготовленими та готовими запасами руди;

— виконання запланованих обсягів розвідувальних робіт.

Про завдання, які вдалося виконати у 2023 році, та про виробничі плани на 2024-й розповідає директор Інгульської шахти Ігор МАЛИШЕВСЬКИЙ.

2023 рік на Інгульській шахті був дуже складним, але варто зауважити, що незважаючи на великий дефіцит кадрів, оскільки 28% робітників шахти проходять військову службу в ЗСУ, ми виконали основні завдання щодо збереження виробництва, колективу підрозділу та вже досягнутого рівня соціального захисту наших працівників.

Наприкінці 2023 року нам вдалося увести в експлуатацію два очисні блоки. Хоча шахта виконала план лише на 65%, ми дуже вдячні усім ланкам підприємства за самовіддану працю.

Завдання на 2024 рік:

— підготувати новий горизонт Центрального родовища, щоб своєчасно увести в експлуатацію нові очисні блоки;

— для розкриття та відпрацювання запасів Центрального родовища у поверсі 425/160 м та для підготовки й нарізки блоків по шахті планується пройти 805,0 п.м. гірничих виробок;

— увести в експлуатацію 4 очисні блоки на Центральному родовищі у поверсі горизонтів 425/160 м;

— відновити видобуток запасів покладу 10 Мічуринського родовища у поверсі гор. 350/280 м;

— здійснити погашення відпрацьованих пустот.

Про роботу Смолінської шахти у році, що минув, та виробничі плани на 2024-й розповідає в.о. директора Ігор ЮРИК.

2023 рік для Смолінської шахти був нелегким. Довелося зупинити на невизначений термін прохідницькі роботи та видобуток руди. Спеціалістів перевели на Новокостянтинівську шахту. Частина людей звільнилися за власним бажанням. Наявні техніку, матеріали, ресурси розподілили між підрозділами ДП «СхідГЗК», які продовжили роботу з видобутку та переробки руди.

Залишилися активними підрозділи і служби шахти, задіяні у гірничих роботах з розкриття запасів та видобування піску для Новокостянтинівської шахти. Згодом відбулося значне скорочення штатів шахти. Вивільнені працівники працювали в інших підрозділах комбінату, переважно на Новокостянтинівську шахту.

Наразі іде пошук можливостей гірничих робіт за рахунок залучення трудових ресурсів території Смолінської громади. Як тимчасова альтернатива ведеться пошук разом із керівництвом комбінату підрайонної організації, яка б могла взяти на себе частину робіт.

Виконуємо розпорядження обласної військової адміністрації щодо підтримки в належному стані протирадіаційного укриття, обладнали пункт незламності в адмінбудівлі шахти.

Вдячні працівникам, які не покинули виробництво, проявляють взаємодопомогу, дисципліну, дотримуються порядку.

ВІДДАНІ ПРАЦІ

«Мета — наблизити перемогу»

Нині наша доля вирішується на фронті. Але так само важливу роль для країни відіграє питання енергетичної безпеки. Як зробити свій внесок до цієї справи, знає багаторічний очільник відділу підготовки та проведення ремонтів Рівненської атомної електростанції Микола Іванович ПОНОМАРЕНКО.

Микола Івановичу, як давно Ви працюєте на РАЕС?

Уже 40 років! Станція стала для мене першим місцем роботи. До того було навчання у технікумі, потім служба в армії — до речі, дуже складна, бо проходить її судилося в Барнаул та в Челябінську. У 1979 році я вступив до Одеського політехнічного інституту, на нещодавно створену кафедру атомних електростанцій. За задумом, вона мала готувати спеціалістів для Одеської АЕС. З будовою цього об'єкта, на жаль, не скла-

ся; проте нам, тодішнім студентам, безумовно пощастило. А вже на кафедрі зібрався блискучий викладацький склад, плеяда спеціалістів, які присвятили своє життя тому, щоб передати молоді свої ґрунтовні знання.

У 1984 році я почав працювати на Рівненській станції оператором реакторного цеху й відтоді, крок за кроком, пройшов усі посади оперативної ланки. У 1990-91 роках працював у Болгарії в Козлодуді, потім знову повернувся на РАЕС. Із 1994-го став начальником зміни станції. А з 1997 — начальником відділу підготовки та проведення ремонтів.

І на цій посаді Ви продовжуєте перебувати вже 27 років! Чи не було пропозицій щодо підвищення?

Були. Проте я вважав за доцільне займатися тим, що знаю досконало. Створення ремонтної служби, впровадження необхідного програмного забезпечення — усе це було напрацьовано нашим колективом. І саме через команду, з якою ми долали складнощі та раділи звершенням, я вирішив не змінювати посади. За довгі

роки співпраці ми стали не просто колегами, ми навчилися діяти, як єдиний живий організм.

Вочевидь, коли на кону — ядерна безпека, всі маніпуляції мусять бути дуже чітко регульованими. Та чи достатньо напружувати ефективний алгоритм дій і надалі просто стежити за тим, щоб усе йшло своєю чергою?

Безпека станції базується на багаторівневій системі аналізу, яка пронизує роботу всіх підрозділів. Процедури відшліфовуються роками. Однак жодна структура не є стабільною, адже ми впроваджуємо новітні технології, імплементуємо стандарти МАГАТЕ, вдосконалюємо методи управління.

Вчасне проведення ремонту неможливе без чіткого обліку обладнання, тож створена база даних розширюється та деталізується. Здійснюється цифровізація процесів, як приклад можна згадати хоча б про електронне заповнення формулярів, що значно економить час. Підготовка, аналіз, мережне планування, диспетчерське керування — усе пов'язано в єдину систему.

Уявіть, напевно, не може бути неважливих дрібниць?

Важливою є кожна дія на кожній з посад. Згадую, ко-

лись я був у відрядженні на підприємстві, яке проходило перевірку з боку китайських партнерів. Головний конструктор цієї фірми дивувався: чому ж мене не перевіряють? З'ясувалося, аудиторі розпочали з аналізу того, як працює рядовий технік — наскільки швидко оперує документами, які робить помилки тощо. За цим вони робили висновки щодо функціонування всього конструкторського бюро. Мені видається, це хороша ілюстрація того, що якість роботи колективу залежить від вправності дій кожного з виконавців.

Для того, щоб усе працювало, як годинник, потрібні професійні управлінці?

Я не вірю в те, що можуть існувати «просто менеджери», тобто байдужі до людських цінностей функ-

ціонери. Я дуже ціную в людях чесність та інші моральні чесноти. І радію небайдужості своїх колег. Людина повинна розуміти спільні цілі та завдання, усвідомлювати, в який непроданий час ми живемо. Коли перед нашою командою постає питання: «Які у нас пріоритети?», ми відповідаємо: «Скоротити ремонт». Але є й наступне питання: «Для чого це потрібно?» Відповіддю буде: «Для того, щоб наблизити перемогу, працюючи на критично важливому об'єкті».

На співробітниках станції лежить колосальна відповідальність. Що стає для Вас джерелом відновлення сил, можливо, є якийсь хобі?

Останнім часом я зацікавився побудовою сонячних станцій, проте часу на технічні забавки зазвичай не

вистачає. А що стосується релаксу, то наш з дружиною улюблений спосіб відпочинку — автомобільні подорожі Карпатами. Ми дослідили цей регіон уздовж і впоперек. Там, поруч із загальновідомими курортами, є безліч усаїтнених, по-справжньому райських місцин. Там живуть чудові, прості, щирі й гостинні люди.

Нам пропонували з'їздити за кордон, це можливо, оскільки мені вже більше 60 років. Але під час війни мені здається це недоречним. Відпочити можна і вдома, в Україні, щоб з новими силами повернутися до роботи.

І зрештою, традиційне запитання: що побажали б співробітникам?

Найголовнішого — Перемоги!

Леся ГАЙОВА
Фото Надії ТИМОФЕЄНКО та з особистого архіву

МОЛОДІЖНА РОБОТА

Дискусії про профспілкові тренди

Наприкінці грудня 2023 року в Одесі відбувся Форум Молодіжної ради Профспілки робітників морського транспорту України (MTWTU Youth Forum), на який були запрошені помічник Голови Атомпрофспілки Павло Олещук та голова Організації молоді Атомпрофспілки Христина Левченко.

Програма Форуму була насичена й охоплювала панельні дискусії та тренінги з майстерності публічних виступів, попереджень, вирішення конфліктів та майстерності домовлятися. Наші представники взяли участь у панельній дискусії на тему «Профспілкові тренди та виклики реальності». В сучасному світі, де ставлення до праці, умови працевлаштування та соціальні стандарти постійно змінюються, профспілкові тренди стають ключовим аспектом формування майбутнього трудового ринку. Тож дискусія на цю тему стала важливою частиною Форуму.

Павло Олещук розповів про основні виклики Атомпрофспілки, пов'язані з повномасштабним вторгненням. Звернув увагу на кадровий голод на урановидобувних підприємствах, на окупацію підприємств галузі, у тому числі ЗАЕС, а також розповів про проблеми, що виникли в Організації молоді Атомпрофспілки.

Христина надала звіт роботи, у тому числі міжнародної, за час війни та поділилася трендами Молодіжної ради Федерації профспілок України. Також у панельній дискусії взяли участь Голова Профспілки робітників морського транспорту України Олег Григорюк та голова Молодіжної ради Профспілки залізничників та транспортних будівельників Катерина Ізмайлова.

Наразі дуже цінним є розуміння викликів, що дозволяє одразу приймати рішення щодо їх усунення, а не накопичувати на майбутнє. Це дає можливість нашим галузям чітко йти в ногу з часом, незважаючи на будь-які виклики.

АТОМНИЙ СПОРТ

Об'єднані силою духу та вірою в перемогу

13-14 січня 2024 року в Одесі відбувся турнір з футболу серед чоловічих команд — IV Новорічний Кубок Аматорської футзальної ліги Одеси. Участь у змаганнях взяли 14 команд, серед яких була і наша южноукраїнська.

Місто енергетиків на цих змаганнях було представлено аматорським футбольним клубом «Автолокомотив», що складається з працівників ВП ПАЕС, при цьому більшість гравців працюють в автотранспортному господарстві.

В результаті жеребкування, під час якого враховувався також і загальний рейтинг команд в аматорській лізі, команди були поділені на 4 групи. Тож у груповому етапі турніру суперниками «Автолокомотива» на спортивному майданчику стали гравці трьох одеських команд: «Пальмира», «Forward», «Terrace Sea View».

Три гри южноукраїнської команди у груповому етапі — три перемоги.

Півфінальний матч «Автолокомотива» з командою «Юридична Академія (ФСМП)», на жаль, закінчився з рахунком 2:0 на користь одеситів.

Матч за 3 місце «Автолокомотив» упевнено виграв з рахунком 3:0 у місцевій команді МФК «Дачне» і став бронзовим призером IV Но-

вітаємо хлопців та бажаємо їм та всім гравцям команди «Автолокомотив» нових спортивних та трудових звершень на шляху до нашої головної Перемоги!

Висловлюємо подяку адміністрації та профспілці нашого підприємства за підтримку спортсменів та за допомогу у вирішенні організаційних і фінансових питань. Найщиріші слова подяки директору АТГ ВП ПАЕС Петру Форостяному за всебічну підтримку команди «Автолокомотив» у її прагненні підкорювати нові спортивні вершини.

Катерина СПАНЧАК

Відсутність інформації про зрблену профспілковою організацією справу — це відсутність самої справи!

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Поштова адреса редакції: вул. Хрещатик, 22, а/с 393 м. Київ, 01001
Газета «Атомник України»
Головний редактор
Марічка КОРМУШКІНА
Телефон: (044) 205-74-20
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com
http://www.atomprofspilka.info

Газета виходить 2 рази на місяць
Індекс — 21766
За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована
у ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ»:
04073, м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14.
Тираж 1000